

ARCG gemeenten - Omrin
samenwerkingsvoorstel

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Bedrijfsprofiel	4
1.1. Visie, doelstelling en strategie Omrin organisatie bij toetreding ARCG-gemeenten	4
1.2. Organisatiestructuur en <i>governance</i> inclusief voorgestelde inbedding van ARCG-gemeenten, rol van aandeelhouders en daarbij de positie van ARCG (bevoegdheden, rollen, mandaten)	5
1.3. Communicatie, rapportages en overlegstructuur tussen Omrin en ARCG en haar gemeenten	7
2. De dienstverlening	9
2.1. Visie op en strategie met betrekking tot bron- en nascheiding(smogelijkheden) en verschillende vormen van verwerking gericht op energieproductie	9
2.2. Producten en dienstverlening	10
2.3. Verwachte milieu- en duurzaamheidsprestaties	12
2.4. Omgaan met <i>stops</i> en andere calamiteiten	13
2.5. Omgaan met aansprakelijkheden, risico's bij dienstverlening	13
2.6. Tarieven en (verwachte) tariefontwikkelingen van de onderdelen van de dienstverlening	13
3. Afvalbeheer en -verwerking in de regio Groningen	15
3.1. Blijvend opwekken van groen gas op het ARCG terrein	15
3.2. Maatschappelijke meerwaarde	16
4. Bedrijfseconomische en financiële prestaties	17
4.1. Financiële en bedrijfseconomische situatie	17
4.2. Technische en financiële staat van de kapitaalgoederen	17
4.3. Meerjareninvesteringsprogramma	17
4.4. Financiële risicoanalyse en risicobeheer	17
4.5. Financiële waardebeoordeling	18
5. Toetredingsproces en voorwaarden	19
5.1. Schets van het toetredingsproces en de eisen en randvoorwaarden ten aanzien van toetreding	19
5.2. Statuten en eventueel aandeelhoudersovereenkomst	19
5.3. Voorwaarden voor uittreding	20
Bijlage	21
1. Strategische Koers 2017 - 2020	
2. Statuten Afvalsturing Friesland N.V.	
3. Organogram Omrin	
4. Begroting Afvalsturing Friesland N.V. 2021	
5. Jaarrekening 2018	
6. Jaarrekening 2019	
7. Omrin Afval Registratie Systeem	

Plaats en datum:

Leeuwarden, 25 juni 2020

Inleiding

Op 2 september 2019 heeft een verkennend gesprek plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van het samenwerkingsverband Afvalbeheer Regio Centraal Groningen (in vervolg ARCG) en Afvalsturing Friesland N.V. (in vervolg Omrin). ARCG is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Groningen, Het Hogeland en Westerkwartier. Het gezamenlijke doel is om de inzameling en verwerking van afval- en grondstofstromen waar mogelijk gemeenschappelijk te organiseren.

ARCG heeft voor de verwerking van de afval- en grondstofstromen voor haar drie deelnemende gemeenten een verwerkingscontract met Attero dat expireert op 31 december 2021.

ARCG heeft onderzoeksbureau K+V gevraagd een verkennend onderzoek te doen naar de verwerkingsopties van de afval- en grondstofstromen in de toekomst.

Het bestuur van het ARCG heeft daarna een principebesluit genomen op grond waarvan de mogelijkheden tot inbesteden van de verwerking van afval- en grondstofstromen bij Omrin wordt uitgewerkt. De colleges van de deelnemende gemeenten van het samenwerkingsverband steunen die keuze.

De volgende criteria zijn benoemd als uitgangspunten om tot een keuze te komen voor een nieuw te sluiten overeenkomst. Een verwerker moet:

- in staat zijn om het restafval na te scheiden;
- ook brongescheiden restafval accepteren;
- een hoog scheidingsrendement hebben;
- inzetten op social return on investment;
- een marktconform tarief bieden;
- in staat zijn om het afval in Noord-Nederland te verwerken;
- gericht zijn op het omarmen van nieuwe innovaties die grondstofhergebruik bevorderen;
- bereid zijn om te investeren in afval/grondstof-gerelateerde werkzaamheden in de regio Groningen. Er wordt veel waarde gehecht aan het blijven opwekken van groengas op het ARCG-terrein.

Als de verkenning positief uitvalt zullen de raden van de deelnemende gemeenten van het samenwerkingsverband worden geraadpleegd. De raadpleging zal twee punten betreffen. Een voorstel om te kiezen voor Omrin omtrent de afvalverwerking en dienstverlening en een voorstel omtrent toetreding tot Omrin als aandeelhouder.

In deze notitie wordt een voorstel voor de samenwerking gedaan op basis van de door ARCG ontvangen uitvraag op 23 september 2019. Diverse vervolggesprekken hebben daarna plaatsgevonden.

Samen halen we alles eruit

Omrin voldoet aan benoemde criteria waarop in het vervolg wordt ingegaan en ziet uit naar een samenwerking met de ARCG-gemeenten in een verdere ontwikkeling om een Noord-Nederlandse circulaire economie te bouwen. Het betekent een uitbouw van de bestaande samenwerking met gemeenten in de provincie Friesland, Groningen en Area in de provincie Drenthe. De samenwerking biedt de innovatieve partijen de kans nieuwe initiatieven te ontwikkelen die een bijdrage leveren aan duurzame doelstellingen (*Sustainable Development Goals*) ook in Groningen. Hierbij valt te denken aan betere afvalscheidingspercentages en afvalgerelateerde activiteiten voor werkgelegenheid. Omrin wil heel graag samen alles eruit halen en nodigt de lezer van harte uit voor een nadere kennismaking.

1. Bedrijfsprofiel

1.1. Visie, doelstelling en strategie Omrin organisatie bij toetreding ARCG-gemeenten

De aandeelhouders worden betrokken bij en hebben zeggenschap over de strategische koers die eens in de vier jaar wordt bepaald. Op deze wijze ontstaat een ambitiesdocument van en voor aandeelhouders. De Strategische Koers 2017 - 2020 is thans leidend; zie ook bijlage 1.

Missie en visie

De missie van Omrin is: 'Passie voor kringloop'.

De visie van Omrin is: 'Toonaangevend in inzameling en be- en verwerking, terugwinning van grondstoffen en productie van duurzame energie'.

De missie en visie omvatten belangrijke elementen van een circulaire economie die gestoeld zijn op het binnen de kringloop houden van grondstoffen.

Strategische uitgangspunten

Strategische uitgangspunten zijn:

- a. Omrin kiest voor een publiek profiel.
- b. Omrin gaat voor een duurzame bedrijfsvoering.
- c. Omrin is en blijft als totaaloplosser de gehele afvalketen (van kringloop tot storten) bestrijken.
- d. Omrin verricht commerciële activiteiten ter ondersteuning c.q. versterking van de nutstaken.
- e. Omrin streeft naar de laagste maatschappelijke kosten.
- f. Omrin voert een financieel solide beleid.
- g. Omrin is een aantrekkelijke werkgever.

Omrin voert, zoals in de vorige paragraaf is vermeld, een financieel solide beleid. Hierbij wordt niet gestreefd naar winstmaximalisatie, maar wordt een balans gezocht tussen tarieven die de aandeelhouders moeten betalen voor de verwerking van hun afval en de winst die de onderneming maakt om voldoende solvabiliteit te hebben om tegenvallers te kunnen opvangen. Om dit beleid invulling te geven is een aantal afspraken met de aandeelhouders gemaakt:

- a. het rendement op overheidsactiviteiten bedraagt minimaal 3%;
- b. het rendement op commerciële activiteiten bedraagt minimaal 5%;
- c. Omrin streeft naar een minimum solvabiliteit, die van belang is om in innovaties te kunnen blijven investeren. Bij Afvalsturing Friesland N.V. is bepaald dat bij een solvabiliteit vanaf 25% tot 35%, na uitkering van het primair dividend (7% over het ingelegd kapitaal), tenminste de helft van de resterende winst gereserveerd wordt en maximaal 50% als dividend wordt uitgekeerd, dit op voorstel van de bestuurder en ter besluitvorming door de Algemene Vergadering. Bij een solvabiliteit van 35% of meer wordt van de na uitkering van het primair dividend resterende winst, een bedrag tussen 0% en 100% uitgekeerd, ook in deze situatie op voorstel van de bestuurder en ter besluitvorming door de Algemene Vergadering.

Strategie toekomst

De toekomstige strategie zal in lijn zijn met de huidige koers. Omrin blijft een bedrijf van en voor de aandeelhoudende gemeenten, dat een bijdrage wil leveren aan de circulaire economie bij gelijkblijvende strategische uitgangspunten. Inzet is zo veel mogelijk grondstoffen te herwinnen waarbij duurzame energie wordt geproduceerd. Omrin koopt ook steeds meer circulair in.

Productie- en dienstverleningslocaties zijn gevestigd in de noordelijke provincies. Omrin is een Noord-Nederlands bedrijf en een aantrekkelijke werkgever in de regio.

De strategie 2021-2024 zal ook bijdragen aan het realiseren van de ambities van onze aandeelhouders. Voor en met onze gemeenten willen we Van Afval Naar Grondstof en daaraan gekoppelde doelen halen (VANG-doelen) door nog meer grondstoffen uit afval te halen; zie ook paragraaf 2.1. Ook zullen de *Sustainable Development Goals* (SDG's) leidraad zijn nu deze door steeds meer overheden en organisaties worden omarmd. De SDG's zijn 17 ambitieuze doelen voor duurzame ontwikkeling die zijn vastgesteld door de Verenigde Naties (VN) in 2015.

Omrin zal een bijdrage blijven leveren om ketens te sluiten door clusters te bouwen, waardoor zoveel mogelijk kennis over de keten kan worden opgebouwd. Soms doen we dat in eigen beheer zoals bij de productie van biogas. Een andere keer werken we samen met professionele ketenpartners zoals bij kunststoffen.

De schaal van Noord-Nederland geeft ons met elkaar mogelijkheden om een efficiënte circulaire economie en wellicht een Europese koploperpositie te bouwen.

1.2. Organisatiestructuur en governance inclusief voorgestelde inbedding van ARCG-gemeenten, rol van aandeelhouders en daarbij de positie van ARCG (bevoegdheden, rollen, mandaten)

Omrin is de handelsnaam van twee op zichzelf staande naamloze vennootschappen die elk hun eigen aandeelhouders hebben. Het Hogeland is voor de inzameling aandeelhouder van N.V. Fryslân Miljeu. ARCG-gemeenten wensen voor de be- en verwerking van huishoudelijke afvalstromen deel te nemen in Afvalsturing Friesland N.V. waarop in het vervolg wordt ingegaan.

In de statuten zijn bepalingen opgenomen over de organisatiestructuur en governance; zie bijlage 2. Het organogram van Omrin is toegevoegd; zie bijlage 3.

Van oorsprong zijn alle (nu) achttien Friese gemeenten aandeelhouder. Sinds 2016 is het ook voor niet-Friese (samenwerkende) gemeenten mogelijk om als aandeelhouder van Afvalsturing Friesland toe te treden, door de uitgifte van letteraandelen-B. Inmiddels zijn er negen letteraandeelhouders-B. De Friese gemeenten zijn letteraandeelhouders-A.

Door het onderscheid tussen letteraandelen-A en letteraandelen-B blijven de Friese gemeenten als aandeelhouders-A exclusief gerechtigd tot de reserves die zijn opgebouwd tot het moment van toetreding van B-aandeelhouders en kunnen niet-Friese gemeenten toetreden tegen een reële uitgifteprijs voor hun aandelen in Afvalsturing.

Voor het overige is er geen onderscheid tussen aandeelhouders-A en aandeelhouders-B. Beide groepen aandeelhouders hebben evenveel zeggenschap en evenveel recht op dividend (naar rato van hun aandelen). Elk aandeel geeft recht op één stem. Belangrijke bevoegdheid van de gezamenlijke aandeelhouders is het jaarlijks vaststellen van de tarieven voor het huishoudelijk restafval en groente-, fruit- en tuinafval (gft-afval).

Statutair is vastgelegd dat het totaal aantal uitgegeven aandelen-B maximaal éénderde deel van het totaal aantal uitgegeven aandelen in Afvalsturing Friesland is. Voor participatie van ARCG-gemeenten in Afvalsturing Friesland (met levering van het huishoudelijk afval afkomstig uit de gemeenten Groningen, Het Hogeland en Westerkwartier) zijn voor Groningen 360 aandelen-B en voor Het Hogeland en Westerkwartier elk 50 aandelen-B beschikbaar.

Toetreding aandeelhouders

In de statuten is de zeggenschap over toetreding van aandeelhouders geregeld. Een besluit door de Algemene Vergadering tot uitgifte van aandelen van een bepaalde soort moet worden genomen onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen (RvC) en na verkregen goedkeuring van de houders van de betreffende soort aandelen.

Het aandeelhouderschap is onlosmakelijk verbonden met de levering van het huishoudelijk afval waarover de aandeelhouder de beschikking heeft. In dit geval gaat het om huishoudelijk restafval, grof huishoudelijk afval en groente-, fruit- en tuinafval. Voor deze levering aan Afvalsturing en de be- en verwerking door of namens Afvalsturing Friesland wordt een leveringsovereenkomst tussen de betreffende aandeelhouder en Afvalsturing Friesland gesloten. Als de aandeelhouder een samenwerkingsverband van gemeenten is, dient de levering door de betreffende gemeenten aan het samenwerkingsverband op eenzelfde wijze geborgd te worden.

Bestuurder

Afvalsturing Friesland wordt bestuurd door één bestuurder, onder toezicht van de RvC. De bestuurder wordt door de RvC benoemd. De RvC geeft de Algemene Vergadering kennis van de benoeming.

De bestuurder is belast met het besturen van de onderneming en vertegenwoordigt de vennootschap in en buiten rechte. Een aantal besluiten van de bestuurder zijn onderworpen aan goedkeuring van de RvC.

Raad van Commissarissen (RvC)

De RvC bestaat uit zeven personen die opereren vanuit het belang van de vennootschap. Hierbij wordt opgemerkt dat een lid van de RvC geen verlengstuk is van een (groep) gemeente(n).

Drie leden van de RvC worden benoemd door de Algemene Vergadering op voordracht van de houders van aandelen A. Eén lid van de RvC wordt benoemd door de Algemene Vergadering op voordracht van de houders van aandelen B. De overige drie leden, waaronder de voorzitter, worden benoemd door de RvC. De Algemene Vergadering en de ondernemingsraad kunnen voor deze personen aanbevelingen doen.

Commissarissen worden benoemd voor een periode van vier jaar en zijn na de periode terstond herbenoembaar met dien verstande dat een commissaris maximaal acht jaar in functie is.

Organogram

De bedrijfsorganisatie van Omrin op directieniveau ziet er als volgt uit:

- algemeen directeur (de statutair bestuurder)
- directeur financiën (tevens directeur concernstaf)
- directeur concernafdeling commercie en logistiek
- bedrijfsdirecteur bedrijvengroep inzameling en reiniging
- bedrijfsdirecteur bedrijvengroep recycling
- bedrijfsdirecteur bedrijvengroep afval en energie

1.3. Communicatie, rapportages en overlegstructuur tussen Omrin en ARCG en haar gemeenten

De communicatie van Omrin richt zich op verschillende doelgroepen, te weten: de aandeelhouder, klant en burger.

Aandeelhouder

Aandeelhouders worden minimaal twee keer per jaar opgeroepen om de Algemene Vergadering bij te wonen, onder andere om de jaarrekening en de begroting met tarieven vast te stellen. Elke aandeelhouder wijst daarvoor één bestuurder aan als vertegenwoordiger. Praktijk is dat de bestuurder die de aandeelhoudersvergadering bijwoont kan verschillen van de bestuurder in de rol van klant (zie vervolg).

Overleg met de aandeelhouders op ambtelijk niveau vindt plaats via het ambtelijk contactpersonenoverleg (circa vijf keer per jaar). Elke aandeelhouder wijst daarvoor een ambtenaar aan als contactpersoon. Praktijk is dat veelal een beleidsambtenaar wordt aangewezen.

De jaarrekening en de begroting worden besproken in het financieel contactpersonenoverleg waarin elke aandeelhouder door een financiële ambtenaar wordt vertegenwoordigd (twee keer per jaar).

Klant

Omrin als publiek bedrijf hoort graag wat bij klanten speelt en waar het bedrijf zich kan verbeteren voor een nog betere samenwerking; elkaar aanmoedigen is goed als onderdeel van een beweging richting circulaire economie. Daarom houdt de bestuurder van de onderneming minimaal één keer per jaar een bilateraal overleg met de bestuurder(s) van een aandeelhouder. Voor de gebieden waar Omrin actief is, zijn intern relatiebeheerders aangewezen als aanspreekpunt voor de ambtenaren van een groep klantgemeenten. De relatiebeheerder heeft regelmatig contact met de ambtenaren en is eerste aanspreekpunt voor de klantgemeente in geval van bijzonderheden.

Om samen met de klant een aantal zaken uit te werken kent Omrin werkgroepen waarin ambtenaren zitting hebben. Op dit moment zijn er vier werkgroepen actief: milieustraten om samen te komen tot een betere scheiding en communicatie op milieustraten, Van Afval Naar Grondstof (VANG) om samen te komen tot door het Rijk gestelde doelstellingen, vermarkting om samen te komen tot de juiste afzet van met name de deelstromen (ook voorbereiding van aanbestedingen) en nascheiding kunststof verpakkingen om samen ontwikkelingen te volgen op dat punt (zowel in- als extern).

Omrin heeft een instrument om gegevens uit te wisselen met de klantgemeente. Het Omrin Afval Registratie Systeem (OARS) is gepresenteerd; zie ook bijlage 7. De klantgemeente logt in op een site en kan data lezen, bewerken en vergelijken. Daarnaast is het mogelijk om klantgemeenten op aanvraag specifieke data te leveren.

Burger

Omrin is actief in de media en communiceert op verschillende wijzen en diverse kanalen over: doelen, activiteiten, prestaties, etc. We noemen er enkele. Op dit moment loopt de “samen halen we alles eruit” campagne met aandacht voor houding en gedrag van burgers voor afvalscheiding. Tijdens open dagen zijn burgers welkom in onze installaties. Groepen kunnen altijd contact opnemen voor een rondleiding. Omrin kan ook komen om burgers in een gebied kennis te laten maken met onze *Virtual Reality Waste Experience*; een virtuele tour door onze installaties. In specifieke gevallen kan in opdracht van gemeenten worden gecommuniceerd met de burger, bijvoorbeeld via de afvalapp.

Divers

Omrin is actief in netwerken en bouwt aan *communities*. Hierna volgt een kleine opsomming:

- we zijn aangesloten bij en zitten in het bestuur van de brancheverenigingen: Vereniging Afvalbedrijven en Nederlandse Vereniging van Reinigings- en afvalverwijderings Deskundigen;
- we hebben ingang bij ministeries en politieke partijen;
- we onderhouden contact met diverse leveranciers, onderwijsinstellingen en kennisinstututen waaronder de Rijksuniversiteit Groningen;
- we werken samen met be- en verwerkers voor een hoogwaardige toepassing van deelstromen;
- we bieden banen, dagbesteding, stageplaatsen en afstudeerplekken aan mensen;
- we verbinden actoren in de productieketen van producent tot verwerker voor hergebruik van grondstoffen en dat leidt tot innovaties;
- we zijn partner van Innofest; een innovatieplatform dat *impact startups* de kans biedt om hun prototype te testen bij 11 festivals (waaronder Eurosonic Noorderslag, Noorderzon, TT Festival en Oerol);
- we zijn mede-oprichter en voorzitter van BeStart, een ondernemersnetwerk dat cleantech startups helpt om hun onderneming op te bouwen;
- we werken samen met het Innovatiepact Fryslân (IPF) en zijn actief binnen de Vereniging Circulair Friesland (VCF) waar de algemeen directeur voorzitter van is.

Over het laatstgenoemde kan worden gemeld dat de voorzitter van VCF het initiatief heeft genomen tot samenwerking in Noord-Nederland tussen de provincies Groningen, Friesland (VCF) en Drenthe (NICE). De VCF heeft daarvoor subsidie aangevraagd (SNN) en werkt aan de oprichting van de Vereniging Circulair Groningen.

2. De dienstverlening

2.1. Visie op en strategie met betrekking tot bron- en nascheiding(smogelijkheden) en verschillende vormen van verwerking gericht op energieproductie

Omrin hanteert als uitgangspunt als het om bron- en nascheiding gaat; bronscheiden waar het moet en nascheiden waar het kan.

Een aantal stromen moeten aan de bron worden gescheiden voor hergebruik van de grondstoffen, te weten:

- 1 afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA)
- 2 glas
- 3 groente-, fruit- en tuinafval (gft)
- 4 klein chemisch afval (KCA)
- 5 papier
- 6 textiel

Omrin kan de volgende stromen nascheiden:

- 1 kunststof verpakkingen (P)
- 2 metalen verpakkingen (M)
- 3 drankenkartons (D)
- 4 zand/inert
- 5 organische natte fractie (ONF)

Omrin haalt via nascheiding ook organisch materiaal uit het restafval en enkele inerte stromen zoals glas, zand en steentjes. Nascheiden is daarmee meer dan PMD alleen. In de tabellen zijn de resultaten van de scheidings- en bewerkingsinstallatie (SBI) ofwel nascheiding opgenomen. De resultaten van materiaalhergebruik en nuttige toepassing ONF tellen mee voor het behalen van de VANG-doelen als onderdeel van het Rijksbrede Programma voor de Circulaire Economie die het Rijk, de Nederlandse Vereniging van Reinigings- en afvalverwijderings Deskundigen (NVRD) en de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) hebben ondertekend. Resultaat 2019 is 37,4% met doel om dat $\geq 50\%$ te laten worden; zie ook ontwikkelingen.

Kengetallen SBI Friesland (huishoudelijk restafval)	2018	2019
Producthergebruik	0%	0,0%
Materiaalhergebruik	18,7%	20,5%
Nuttige toepassing ONF (biogas, biogranulaat)	19,7%	16,9%
Verbranden met Energieterugwinning (R1)	47,7%	47,1%
Verwijdering (storten + verbranden D10)	13,9%	15,5%
	100,0%	100,0%

Onderbouwing materiaalhergebruik SBI	2018	2019
Kunststoffen	8,0%	8,9%
Drankenkartons	1,3%	1,4%
Metalen	3,2%	3,4%
Zand/inert	6,2%	6,8%
	18,7%	20,5%

De gft-fractie laat Omrin nog verwerken bij derden; zie ook hoofdstuk 3.

De nascheidingsinstallatie kan geen grof huishoudelijk afval verwerken. Omrin blijft zich inzetten om meer grondstoffen te winnen uit afval en duurzame energie te produceren. Anders gezegd, we willen (nog) meer grondstoffen uit het ons ter beschikking staande afval halen. Daarbij is sprake van een groeiende hoeveelheid afval die wordt aangeleverd om uitgaande van een zo hoog mogelijk scheidingsniveau te worden be- en verwerkt.

Ontwikkelingen

Eén van de kernwaarden binnen Omrin is innovativiteit. De volgende ontwikkeling komt eraan. De nascheidingsinstallatie wordt uitgebreid met een lange trommel die operationeel zal zijn in 2021. Effect is dat de nascheiding van de huidige stromen wordt geoptimaliseerd en voor de be- en verwerking van luiers een oplossing komt. Verwachting is dat daarmee de helft van de *input* kan worden nagescheiden.

Omrin heeft geëxperimenteerd met nascheiding van textiel en glas, maar dit heeft nog niet geleid tot een *businesscase*. Omrin verwacht op dit moment ontwikkelingen in de mechanische scheiding door nieuwe technologieën (robotica en informatica) en opkomst van de chemische recycling.

Omrin onderzoekt mogelijkheden om zijn portfolio uit te breiden. Hierbij wordt gedacht aan een installatie waarbij energie uit biogene stromen wordt gehaald, zoals gft; zie ook hoofdstuk 3.

Factsheets ARCG-gemeenten

De factsheets van de ARCG-gemeenten geven inzicht in de afvalbeheertaken en hoeveelheden die door ontwikkelingen kunnen wijzigen, omdat bij de deelnemende gemeente het beleid wordt herijkt door een gemeentelijke herindelingen.

Omrin kan hierop inspelen. Een leverplicht zal gelden voor huishoudelijk afval dat in de gemeente vrijkomt, te weten: huishoudelijk restafval, grof huishoudelijk afval en groente-, fruit- en tuinafval. Dat staat de invoering van gedifferentieerde tarieven waardoor hoeveelheden afnemen niet in de weg. Ook kan worden ingespeeld op de keuze tussen bron- of nascheiding van PMD; zie volgende paragraaf.

Uitgangspunt is dat gemeenten het beleid bepalen en Omrin - als verlengstuk van de gemeenten - daar uitvoering aan geeft. In praktijk komt het erop neer dat gemeenten als inzamelaars zich toeleggen op scheiding thuis bij de bron aan de “voorkant” en Omrin zich toelegt op optimalisatie van de nascheiding aan de “achterkant”. Gemeenten en Omrin trekken hierbij samen op, bijvoorbeeld in de campagne “samen halen we alles eruit” met aandacht voor nascheiding en betere bronscheiding van bijvoorbeeld groente-, fruit- en tuinafval.

2.2. Producten en dienstverlening

Inzameling bron- en nascheiden

Kiest de gemeente voor bronscheiding van PMD dan gaat die brongescheiden fractie naar de kunststof sorteerinstallatie (KSI) en het restafval rechtstreeks naar de ReststoffenEnergieCentrale (REC). Kiest de gemeente voor nascheiden dan start de verwerking van het huishoudelijk restafval in de scheidingsinstallatie (SBI) waarna kunststof wordt gesorteerd in de KSI, andere recyclebare deelstromen uit het afval worden gehaald en het niet-recyclebare residu wordt nuttig toegepast in de REC.

Op- en overslag inclusief logistiek, locaties, materieel ARCG

Inzamelvoertuigen (zijladers, achterladers, kraanvoertuigen) van de ARCG-gemeenten slaan huishoudelijk restafval en groente-, fruit- en tuinafval over op het ARCG-terrein aan de Duinkerkenstraat 99 in Groningen. Een uitzondering geldt voor een deel van het grondgebied van Het Hogeland; de voormalige gemeenten De Marne, Eemsmond en Winsum. Daar werkt N.V. Fryslân Miljeu al met wisselcontainers van 28 kuub op inzamelvoertuigen die in het inzamelgebied worden gewisseld voor transport naar de be- of verwerkerslocatie.

Dat transport - ook wel aftransport - verzorgt Omrin voor sturing naar en voeding van diverse installaties met voertuigen op biogas.

ARCG-gemeenten rijden grof huishoudelijk afval vanaf milieustraten naar de Duinkerkenstraat 99 in Groningen en vandaar naar de be- en verwerker. Ook hiervoor geldt voor voornoemd grondgebied van Het Hogeland de uitzondering en verzorgt Omrin het transport. Omrin verzorgt transport van grof huishoudelijk afval vanaf 12 milieustraten gelegen deels in Groningen en Friesland eveneens met voertuigen op biogas.

Maatwerk

Omrin gaat met ARCG-gemeenten in overleg over de meest optimale en duurzame wijze van op- en overslag van (grof) huishoudelijk afval en groente-, fruit- en tuinafval. Per gemeente zal maatwerk worden geleverd op dat punt, waarbij mensen of middelen kunnen worden overgenomen of Omrin investeert in wissel-, op- of overslaglocaties. Uitgangspunt is dat Omrin het aftransport duurzaam verzorgt en de regie voert.

Voorstel is om aan te sluiten bij de bestaande logistiek. Omrin zal het op- en overslagpunt gaan exploiteren aan de Duinkerkenstraat in Groningen waar (grof) huishoudelijk afval ((g)hha) en groente-, fruit- en tuinafval (gft) kunnen worden ontvangen.

De gemeente Groningen kan huishoudelijk afval blijven aanbieden in Groningen. De huidige werkwijze zal niet veranderen voor de inzamelaar.

De gemeente Het Hogeland kan gebruik maken van wisselcontainers of het genoemd op- en overslagpunt. Als gebruik wordt gemaakt van wisselcontainers worden die beschikbaar gesteld en vanuit het inzamelgebied opgehaald door Omrin.

De huidige inzamelaars maken hoofdzakelijk gebruik van de door Omrin beschikbaar gestelde wisselcontainers die Omrin ophaalt. In een klein deel van de gemeente wordt ingezameld met een voertuig met vaste opbouw dat wordt overgeslagen in Groningen. Hetzelfde geldt ook voor huishoudelijk afval dat wordt opgehaald met een kraanwagen.

De gemeente Westerkwartier kan huishoudelijk afval dat aan de bron is ontstaan van P(M)D aanbieden in Groningen. De huidige inzamelaar haalt dat op met een voertuig met vaste opbouw en kan het vanuit de route in Groningen brengen. De gemeente Westerkwartier kan het brongescheiden P(M)D aanbieden op een op- en overslaglocatie die Omrin, aangewezen als regie-organisatie door het verpakkende bedrijfsleven, bepaald; bijvoorbeeld bij Hummel Recycling in Leek. Omrin haalt het brongescheiden P(M)D van deze locatie op. De kosten daarvan worden vergoed door het Afvalfonds.

Omrin kan de diensten aanbieden tegen de (op de volgende pagina) genoemde kosten; prijspeil 2020. Het transport van ghha is duurder gelet op de beladingsgraad. De logistieke kosten voor groente-, fruit- en tuinafval worden bepaald - en wellicht beperkt - bij duidelijkheid over de be- en verwerker vanaf 2022; zie ook hoofdstuk 3.

Traject	Tonnen	Soort	Transport	Overslag	Logistiek/totaal/ton
Groningen - Heerenveen	47.700	hha	€ 8,00	€ 9,00	€ 17,00
Groningen - Harlingen	2.827	ghha	€ 19,00	€ 9,00	€ 28,00
Westerkwartier via Groningen - Harlingen	6.800	hha	€ 10,00	€ 9,00	€ 19,00
Het Hogeland (wisselcontainer) - Heerenveen	2.500	hha	€ 8,00	€ 9,00	€ 17,00

De totale kosten zijn dan als volgt; zie ook paragraaf 2.6.

Traject	Soort	Poorttarief/ton	Logistiek/ton	Belasting/ton	Totaal/ton
Groningen - Heerenveen	hha	€ 68,00	€ 17,00	€ 21,70	€ 106,70
Groningen - Harlingen	ghha	€ 70,50	€ 28,00	€ 32,63	€ 131,13
Westerkwartier via Groningen - Harlingen	hha	€ 70,50	€ 19,00	€ 32,63	€ 122,13
Het Hogeland (wisselcontainer) - Heerenveen	hha	€ 68,00	€ 17,00	€ 21,70	€ 106,70

Bedrijfsafval

ARCG heeft voor de verwerking van bedrijfsafval een overeenkomst met Attero.

Omrin verricht commerciële taken ter ondersteuning van de nutstaken. De verwerking van bedrijfsafval is daar onderdeel van.

ARCG en Omrin hebben afspraken gemaakt over de verwerking van bedrijfsafval die in een separate overeenkomst worden vastgelegd met als uitgangspunt een marktconform tarief.

Omrin haalt het bedrijfsafval op van het op- en overslagpunt in Groningen en verwerkt dat voor € 91,- per ton, exclusief belasting (prijspeil 2020). Partijen hebben de intentie uitgesproken om dat tarief € 95,- te laten zijn in 2022.

2.3. Verwachte milieu- en duurzaamheidsprestaties

De huidige milieu- en duurzaamheidsprestaties staan in het duurzaamheidsjaarverslag; zie <https://omrindigitaaljaarverslag.nl>

In de tabel hieronder zijn de prestaties van de SBI en REC opgenomen van 2018 en 2019. De prestaties kennen een relatie met de prestaties van installaties; bijvoorbeeld meer of minder storingen.

		2018	2019
Energie SBI Friesland			
Geproduceerd Groengas uit afval totaal	M3	8.252.596	9.249.519
Geproduceerd Groengas uit afval per ton	M3	36,1	40,5
Groengasproductie voor huishoudens	Aantal	5.502	6.166
Energie REC			
Geproduceerde elektriciteit uit afval totaal	MWh	142.397	125.745
Geproduceerde elektriciteit uit afval per ton	KWh	656,21	539,68
Elektriciteitsproductie voor huishoudens	Aantal	43.151	38.105
Nuttig toegepaste warmte bij derden totaal	MWh	473.586	408.431
Nuttig toegepaste warmte bij derden per ton	KWh	2.182	1.753

De SBI is met de productie van groen gas één van de grootste in Europa.

De REC is met de energieprestaties nagenoeg de meest duurzame van Nederland met score 1,15 op basis van de statusbepaling afvalverbrandingsinstallaties als genoemd in het Landelijk Afvalbeheerplan 3.

Onder verwijzing naar paragraaf 2.1, ontwikkelingen, is de verwachting dat het scheidingsrendement van de SBI stijgt naar 50% met de komst van de trommel en dat de productie van groengas zal toenemen met 4.000.000 kuub.

Als het portfolio uitbreidt - bijvoorbeeld een installatie voor de vergisting van gft in Groningen - stijgt de productie van energie, bio- en groengas. De effecten daarvan kunnen we kwantificeren, zie ook hoofdstuk 3.

2.4. Omgaan met stops en andere calamiteiten

De installaties van Omrin worden goed onderhouden en daarvoor worden onderhoudstops gepland. Daarnaast wordt rekening gehouden met calamiteiten; ongeplande stops. Omrin zorgt ervoor dat tijdens stops het aftransport van huishoudelijk afval doorgaat en geen knelpunten ontstaan bij de klant. Omrin heeft voor deze situaties opslagcapaciteit voorhanden of leidt de be- of verwerking van huishoudelijk afval om naar derden. In alle gevallen ondervindt de klant geen hinder of andere nadelige gevolgen.

2.5. Omgaan met aansprakelijkheden, risico's bij dienstverlening

Omrin is verzekerd tegen risico's die kunnen optreden bij de uitvoering van diensten. De ARCG-gemeenten zijn daarvoor niet aansprakelijk.

Op grond van statuten is Omrin verplicht het afval van de gemeenten te accepteren en te zorgen voor verwerking. Er kan in theorie een overmachtsituatie optreden waarin verwerking niet mogelijk is. Deze situatie is in de statuten niet uitgewerkt. In de praktijk is de kans dat deze situatie zich voordoet erg klein. Doordat we twee verwerkingslocaties hebben zal de kans nihil zijn dat beide locaties niet beschikbaar zijn en er ook bij derden geen afzetmogelijkheden zijn.

2.6. Tarieven en (verwachte) tariefontwikkelingen van de onderdelen van de dienstverlening

Aandeelhouders stellen met het vaststellen van de begroting het tarief voor het daaropvolgend jaar vast, zie ook 1.3, aandeelhouders. In de begroting 2021 is de ontwikkeling van het tarief gegeven in paragraaf 2.5.; zie bijlage 4. Daarbij wordt uitgegaan van een stijging met € 1,- per jaar tot en met 2024. Niet uitgesloten wordt dat aandeelhouders anders beslissen als de solvabiliteit dat toelaat, zie ook paragraaf 1.1, strategische uitgangspunten.

Voor de nascheiding, sortering en vermarkting van de - ook brongescheiden - kunststoffen ontvangt Omrin, aangewezen als regie-organisatie van het verpakkende bedrijfsleven, een vergoeding voor de kosten die in de kunststofketen gemaakt worden uit het Afvalfonds. Omrin doet de gemeente een opgave van de hoeveelheden per soort kunststoffen die worden afgezet bij de recyclingindustrie.

Gemeenten die kunststof verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD) aan de bron inzamelen ontvangen daarvoor een bedrag van € 261,00 per ton uit het Afvalfonds. De gemeente moet het PMD aanbieden op een door de regie-organisatie aangewezen op- en overslaglocatie. Onderwerp van onderzoek is momenteel de kosten die gemoeid zijn met inzameling van PMD tezamen met het restafval.

Voor de nascheiding en vermarkting van - ook brongescheiden - drankenkartons ontvangt Omrin als regie-organisatie van het verpakkende bedrijfsleven een vaste vergoeding uit het Afvalfonds voor de kosten die in de keten van drankenkartons gemaakt worden.

Voor huishoudelijk afval dat is ontdaan van PMD geldt dat deze worden verwerkt in de ReststoffenEnergieCentrale (REC) tegen het poorttarief zonder aftrek van vermeden verwerkingskosten.

Voor de afvalstoffenbelasting geldt dat deze volledig wordt doorbelast bij rechtstreekse aanvoer naar de REC. Gemeenten die hun afval door Omrin laten nascheiden betalen niet de integrale belasting, maar een toeslag naar rato van het hergebruikpercentage bij de scheidingsinstallatie.

De Algemene Vergadering stelt het poorttarief 2021 vast op 26 juni 2020; zie tabel.

Stroom	Poorttarief/ ton	Afvalstoffen- belasting/ ton	Totaal/ton
Restafval nascheiding (SBI)	€ 68,00	€ 21,70	€ 89,70
Restafval bronscheiding (REC)	€ 70,50	€ 32,63	€ 103,13
Groente-, fruit- en tuinafval	€ 58,00	€ 1,00	€ 59,00

De Algemene Vergadering stelt ook het uniform tarief, inclusief logistieke kosten, voor de aandeelhouders A (de Friese gemeenten) vast. Met de B-aandeelhouders worden separate afspraken gemaakt over de logistieke kosten onder verwijzing naar paragraaf 2.2., maatwerk.

Hierbij wordt het volgende opgemerkt. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld op voorstel van de directie. Hierbij wordt geen standaard index gebruikt; tarieven kunnen daardoor gelijk blijven of dalen. Het tarief voor restafval geldt voor zowel fijn als grof huishoudelijk afval. Het verschil in verwerkingskosten tussen de SBI en REC is oorzaak van vermeden verwerkingskosten door nascheiding. In het tarief is hiervoor € 2,50 op basis van voorcalculatie opgenomen. Na afloop van het jaar worden de werkelijk vermeden verwerkingskosten verrekend op basis van de aangeleverde tonnen. De afgelopen jaren was dit circa €1,00 per ton. De vermeden verwerkingskosten door nascheiden zijn totaal circa € 3,50 per ton de afgelopen jaren.

3. Afvalbeheer en -verwerking in de regio Groningen

3.1. Blijvend opwekken van groen gas op het ARCG terrein

In overleggen is de nadrukkelijke wens uitgesproken be- en verwerkingsactiviteiten blijvend uit te voeren op het terrein van ARCG aan de Duinkerkenstraat te Groningen voor het opwekken van groen gas. De groen-gas productie van de huidige nascheiding wordt volgens voorstel verplaatst naar de installatie van Omrin in Heerenveen en de Garanties van Oorsprong (GVO)'s kunnen gemeenten afnemen.

Hierbij is aan de orde gekomen de mogelijkheid van een installatie voor vergisting van gft, gekoppeld aan compostering van het residu en benutting van energie. Het groen gas dat met dit initiatief wordt opgewerkt is daarmee een uitbreiding op de bestaande productie.

Omrin verkoopt de GVO's die ontstaan vanuit de duurzame energieproductie uit afval zowel aan aandeelhoudende gemeenten als op de markt. Aandeelhoudende gemeenten betalen hiervoor een marktconforme prijs met een beperkte korting. De GVO's voor groen gas zijn uitgegeven voor € 9,00 per stuk aan aandeelhoudende gemeenten in 2019. Wanneer er onvoldoende GVO's beschikbaar zijn om aan de vraag van gemeenten te voldoen, dan kunnen deze op basis van de aangeleverde hoeveelheid afval worden toegewezen. In voorkomend geval en op basis van 57.000 ton huishoudelijk afval van de ARCG-gemeenten zou het gaan om circa 20.000 GVO's (2 miljoen kuub groen gas) in 2019; per 1.000 ton hebben we toen 350 MWh (=350 GvO's) groen gas ingevoerd.

De mogelijkheid van een installatie voor vergisting van gft is onderzocht. Hiervoor is een quick scan uitgevoerd waarin de volgende onderzoeksvragen zijn beantwoord:

- 1 wat is de optimale schaal voor gft-verwerking tot groen gas en compost - uitgaande van het gebied waar het gft-afval vrijkomt met inbegrip van de benodigde transportbewegingen;
- 2 welke (bewezen) techniek(en) komen hiervoor in aanmerking;
- 3 een advies ten aanzien van de meest kansrijke, beoordeeld op basis van verwerkingskosten per ton en duurzaamheid;
- 4 wat zijn de verwachte investeringen voor deze opties;
- 5 wat is de verwachten opbrengst van de verschillende technieken;
- 6 welke vervoersbewegingen zijn nodig voor de aan- en afvoer van gft en digestaat/compost;
- 7 wat is de potentie op het gebied van werkgelegenheid;
- 8 in hoeverre is de beoogde locatie (ARCG-terrein) geschikt qua:
 - milieucontour
 - oppervlakte
 - beschikbaarheid
 - etc.
- 9 tijdpad voor de realisatie.

Conclusie van de quick scan is een realiseerbaar project voor vergisten en composteren van gft op de aangewezen locatie met een productie van minimaal 3,4 miljoen kuub groen gas tegen een marktconform verwerkingstarief voor gft. Omrin zal op basis van dit onderzoek en bij een positief besluit van de ARCG-gemeenten de haalbaarheid gedetailleerd uitwerken in een vervolgonderzoek. Wanneer hierin de conclusies uit de quick scan worden bevestigd zal een besluit tot realisatie worden genomen.

3.2. Maatschappelijke meerwaarde

Naast de hiervoor genoemde wens om blijvend groen gas op te wekken op het ARCG-terrein door daar te investeren en werkgelegenheid te bieden, is de wens uitgesproken om aandacht te schenken aan de brede maatschappelijke meerwaarde waarbij is genoemd Social Return On Investment.

Uitgangspunt binnen Omrin is om vakkundig, innovatief, professioneel, verbindend, verantwoordelijk en klantgericht (zes kernwaarden) personeel in dienst te nemen voor het uitvoeren van onze primaire processen in opdracht en met instemming van de aandeelhouders. Dat zal ook gelden voor nieuwe activiteiten in Groningen, die niet staken bij de realisatie van een gft-vergister.

Dit voorstel gaat over de be- en verwerking van huishoudelijk restafval, grof huishoudelijk afval en groente-, fruit- en tuinafval. Omrin ziet mogelijkheden voor een regionale verwerking van andere deelstromen die een bijdrage kunnen leveren aan een circulaire economie. In opdracht van AREA voert Omrin de regie over enkele deelstromen uit de provincie Drenthe. Als Noord-Nederland en daarmee Groningen, Friesland en Drenthe volumes bundelen ontstaan kansen om grondstof ketens te sluiten en meer activiteiten en daarmee werkgelegenheid te ontplooiën.

Een plek waar binnen Omrin wordt samengewerkt met diverse doelgroepen is binnen de Stichting Omrin Estafette. Omrin Estafette heeft kennis en ervaring voor een *Recycle Boulevard* die kan worden ingezet voor een ambachtscentrum, circulariteitshub of afvalbrengstation 2.0. binnen het ARCG-gebied. Gemeenten kunnen op deze wijze een bijdrage leveren aan een circulaire economie door innovatief samen te werken met: bedrijven, onderwijs, ondernemers, de creatieve sector en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

ARCG-gemeenten hebben ideeën over de ontwikkeling van een dergelijk mogelijk vergelijkbaar initiatief binnen hun gemeenten. Omrin heeft ARCG-gemeenten aangeboden om met elkaar het gesprek aan te gaan om kennis te delen en uitgenodigd voor een “kijkje achter de schermen”.

De Vereniging Circulair Friesland waarvan Omrin lid is en de voorzitter levert heeft aangegeven aanjager te willen worden van de Vereniging Circulair Groningen. Doel is een versnelling van de circulaire economie in Noord-Nederland door krachten uit de drie noordelijke provincies te bundelen.

Algemeen geldt voor de maatschappelijke meerwaarde dat Omrin bereid is tot het smeden van coalities die bijdrage aan het bedrijfsprofiel en specifiek de missie en visie zoals omschreven in paragraaf 1.1. in voorkomende gevallen.

4. Bedrijfseconomische en financiële prestaties

4.1. Financiële en bedrijfseconomische situatie

Voor een overzicht van de prestaties wordt verwezen naar de rekening 2018 en 2019, zie respectievelijk bijlage 5 en 6. De hoofdlijnen zijn weergegeven in de tabel; bedragen x 1.000.

	2018	2019
Omzet	106.323	115.681
Bedrijfsresultaat (EBIT)	7.183	10.127
Nettoresultaat	2.026	6.536
Balanstotaal	202.788	199.008
Eigen vermogen	50.585	57.000
Solvabiliteit	24,90%	28,9%
Investerings	8.155	10.010

Voor de begroting 2021 wordt verwezen naar bijlage 4.

4.2. Technische en financiële staat van de kapitaalgoederen

Door middel van de jaarrekening 2019 kan inzicht verkregen worden in de financiële staat van Afvalsturing Friesland. Hieruit blijkt dat dit een stabiel, goedlopend bedrijf is. De accountant (Deloitte) voert ieder jaar de accountantscontrole uit en heeft ook in 2019 een goedkeurende verklaring afgegeven.

Wanneer wordt gekeken naar de technische staat van de kapitaalgoederen is hier met name de ReststoffenEnergieCentrale in Harlingen van belang. Dit is het meest kapitaalintensieve onderdeel van de onderneming en beslaat een groot deel van de materiële vaste activa. In 2019 is in opdracht van de Provincie Fryslân een externe beoordeling van de onderhoudsstaat van de installatie uitgevoerd door het bedrijf DNV-GL. Conclusie hieruit was dat de onderhoudsstaat van de installatie goed is en toekomstbestendig.

4.3. Meerjareninvesteringsprogramma

Jaarlijks wordt een bedrag van € 5 tot € 10 miljoen uitgegeven aan reguliere vervangingsinvesteringen. De grotere investeringen die daarnaast worden gedaan in uitbreiding van activiteiten of andere ontwikkelingen worden projectmatig aangepakt en gefinancierd. Voorbeelden hiervan in de afgelopen jaren zijn de KunststoffenSorteerInstallatie in Heerenveen (KSI), de opwerking van biogas in Heerenveen en de realisatie van een nieuwe warmtekracht-centrale in Harlingen. De komende periode staat o.a. de uitbreiding van de scheidingsinstallatie met een zogenaamde Dano-trommel in Heerenveen op het programma.

4.4. Financiële risicoanalyse en risicobeheer

Het financiële risico voor de aandeelhouders gaat niet verder dan het oorspronkelijk ingelegde kapitaal. Gemeenten zijn niet aanspreekbaar voor tekorten in de vennootschap en staan niet garant voor leningen van de bank. Intern heeft Afvalsturing Friesland haar planning- en control cyclus zodanig ingericht dat risico's beheerst worden. Dit is onder andere onderdeel van de ISO-certificering.

4.5. Financiële waardebepaling

Voor de waardering van de door de ARCG-gemeenten te kopen aandelen in Afvalsturing Friesland wordt het volgende voorstel gedaan:

- de nominale waarde per aandeel is €450,-;
- de opgebouwde reserve per aandeel € 2.589,-;
- de aandelen voor nieuwe aandeelhouders worden gewaardeerd tegen nominale waarde plus opgebouwde reserves;
- de gemeente betaalt bij uitgifte van de aandelen nominaal €450,- per aandeel;
- het bedrag van de opgebouwde reserves per aandeel kan de gemeente bij uitgifte van de aandelen betalen, maar zij kan er ook voor kiezen dit bedrag van Afvalsturing Friesland te lenen en vanuit het uitgekeerde dividend in de komende jaren te betalen. Als er geen dividend wordt uitgekeerd hoeft er ook geen terugbetaling plaats te vinden. Hiermee blijft het risico van de gemeente beperkt tot het oorspronkelijk betaalde bedrag zijnde €450,- per aandeel;
- met een besluit in 2020 tot aandeelhouderschap in Afvalsturing per 1-1-2022 is de financiële waarde voor de ARCG-gemeenten dan als volgt:

Gemeente	Aantal aandelen B	Waarde
Groningen	360	€ 1.094.000
Het Hogeland	50	€ 151.950
Westerkwartier	50	€ 151.950

5. Toetredingsproces en voorwaarden

5.1. Schets van het toetredingsproces en de eisen en randvoorwaarden ten aanzien van toetreding

Algemeen

Normaalgesproken moeten gemeenten een overheidsopdracht voor werken, diensten of leveringen aan derden overeenkomstig de daarvoor geldende Europese aanbestedingsregels aanbesteden. Deze regels zijn geïmplementeerd in de Aanbestedingswet 2012.

Er zijn enkele uitzonderingen op de Europese aanbestedingsplicht. Eén daarvan betreft het zogenoemde quasi-inbesteden. Deze mogelijkheid is ontstaan vanuit de jurisprudentie en is inmiddels bij wet geformaliseerd (in artikel 2.24a en 2.24b Aanbestedingswet).

Kort samengevat is sprake van quasi-inbesteden wanneer een aanbestedende dienst (zoals in dit geval ARCG-gemeenten) een overheidsopdracht gunt aan een andere rechtspersoon (in dit geval aan Afvalsturing Friesland N.V.) en:

- die aanbestedende dienst toezicht uitoefent op die rechtspersoon zoals op de eigen diensten;
- meer dan 80% van de activiteiten die de gecontroleerde rechtspersoon (Afvalsturing Friesland N.V.) uitoefent, bestaat uit taken die hem zijn opgedragen door de toezichthoudende aanbestedende dienst(en);
- er in principe geen directe participatie van privékapitaal is in de gecontroleerde rechtspersoon.

Een toekomstige verhouding tussen de ARCG-gemeenten als aandeelhouder van Afvalsturing Friesland N.V. voldoet aan deze criteria, zodat sprake is van een quasi-inbestedingsrelatie en daarmee dus een uitzondering op de plicht tot aanbesteding.

Procedure

Voor gemeenten die aansluiting bij Afvalsturing Friesland N.V. overwegen geldt normaalgesproken de volgende procedure. Het college neemt een besluit om voor de be- en verwerking van het huishoudelijk afval dat in haar gemeente vrijkomt samenwerking aan te gaan met Afvalsturing Friesland N.V. door middel van aandeelhouderschap. Het college zal de raad vragen een krediet beschikbaar te stellen om aandelen te kopen en zal - ter beoordeling aan het college - de raad desgewenst de gelegenheid geven wensen en bedenkingen bij het college in te brengen over de voorgenomen samenwerking.

Een vergelijkbare procedure zal aan de orde zijn bij het ARCG als gemeenschappelijke regeling met een dagelijks en algemeen bestuur, mede afhankelijk van de wijze waarop deze gemeenschappelijke regeling is ingericht.

Afvalsturing Friesland N.V. zal haar aandeelhouders informeren over de getoonde interesse en een voorstel tot uitgifte van aandelen-B ter besluitvorming door de Algemene Vergadering agenderen (zie ook hoofdstuk 1, toetreding aandeelhouders). Daarnaast wordt een leveringsovereenkomst tussen de aanstaande aandeelhouder en Afvalsturing Friesland gesloten (zie ook 1.2).

5.2. Statuten en eventueel aandeelhoudersovereenkomst

De vigerende statuten zijn opgenomen in bijlage 2. Voor toetredende aandeelhouders geldt wat betreft de aan te gane leveringsverplichtingen een opzegtermijn van vijf jaar. Er zijn geen separate afspraken vastgelegd in een aandeelhoudersovereenkomst.

5.3. Voorwaarden voor uittreding

Uitgangspunt is dat een aandeelhouder haar leveringsrelatie met Afvalsturing kan beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste vijf jaar. In dat geval zijn voor de beëindiging geen desintegratiekosten verschuldigd. De aandelen kunnen te koop worden aangeboden aan de overige aandeelhouders of buiten die kring aan een gemeente, samenwerkende gemeenten of een overheidsbedrijf die het haar/hun ter beschikking staande huishoudelijk afval ter be- en verwerking aan Afvalsturing wil(len) leveren.

Voor het beëindigen van het aandeelhouderschap is een regeling opgenomen in de statuten van Afvalsturing Friesland.

Bijlage

1. Strategische Koers 2017 - 2020
2. Statuten Afvalsturing Friesland N.V.
3. Organogram Omrin
4. Begroting Afvalsturing Friesland N.V. 2021
5. Jaarrekening 2018
6. Jaarrekening 2019
7. Omrin Afval Registratie Systeem